

orgánumok szüntelenül hangsúlyozták, hogy a zsidók, akik a lakosságnak kb. 20%-át tették ki, 47 978 szobát foglaltak el 21 250 lakásban, míg a lakosság többi része csak 70 197 szobával rendelkezett 32 224 lakásban.

Miután elvetették a központosított, egybefüggő területű gettó tervét, a zsidólanító hatóságok úgy döntöttek, hogy városzerte külön e célra kiválasztott épületekbe, ún. csillagos házakba telepítik át a zsidókat. Az épületeket számos ismérv alapján választották ki, melyek közül a legfontosabb a bennük lakó zsidók százalékos aránya volt: ha az épület bérlőinek csaknem 50%-a zsidó volt, akkor a házat csillagos háznak jelölték ki. Más fontos kritériumok is voltak, például az épületek állapota és helye, keresztény bérlőinek szociális háttere és befolyása. E kritériumok alapján a Budapesten lévő csaknem 36 000 bérház közül kezdetben 2681-et jelöltek ki csillagos háznak. Ezekben kizárólag zsidók lakhattak.⁴

Nem sokkal a fenyegető tömeges áttelepítési tervek kiszivároztatása után, és különösen miután az erre vonatkozó hivatalos bejelentést közzétették, Szentmiklóssy hivatalát megrohanták a kérvényezők, akik a számukra eredetileg kijelölt lakóhely megváltoztatását kívánták. A folyamodók túlnyomó többsége keresztény volt, akik kérték, hogy házukat ne nyilvánítsák csillagos háznak; a zsidók rendszerint ennek ellenkezőjét kívánták.⁵ A legtöbb panasszal Székely-Molnár Zsigmond, a belügyminisztérium XXI/b. alosztály vezetője – akinek feladata volt a zsidók kitelepítésével és táborokban való elhelyezésével kapcsolatos ügyek intézése – és Endre bizalmasa foglalkozott. Legközelebbi segítőtársa ebben a munkában Kiss Károly fővárosi tisztügyész és Puskás István, a BM XXI/a. lakásügyi alosztály vezetője volt. Egyedi esetekre vonatkozó döntéseik eredményeképpen a sárga csillagos minősítést 700–800 épülettől megvonták, ami tovább súlyosbította a zsidók helyzetét, mert ismét drasztikusan csökkent a számukra kijelölt lakótér. Nagy nehézségeket okozott azoknak a zsidóknak is, akik frissen költöztek ezekbe az épületekbe, mivel ezeknek a szerencsétleneknek azután kellett más lakóhelyet keresniük, hogy gyakorlatilag már az összes szobát elfoglalták, és néhány napon belül másodszor kellett költözködniük.

A módosítások persze nem orvosolták és nem orvosolhatták a keresztények által előterjesztett panaszok mindegyikét. Végül csaknem 12 000 kereszténynek kellett csillagos házban maradnia. Míg néhányan visszaéltek privilegizált helyzetükkel, sokan nagy segítségükre voltak az üldözött zsidóknak. Különösen azzal segítettek, hogy a kijárási tilalom idején bevásároltak vagy megbízásokat láttak el a zsidók számára, és elrejtették vagy megőrizték értéktárgyaikat.⁶